

Försvarsnihilister- nas kongress.

storstrejk och mobiliserings-
vägran som "fredsätgård".

Polisen hindras att närvara vid
kongressens förhandlingar.

Den Höglundska "fredskongressen" fortsätter programligt — inför stängda dörrar och utan kontroll från "obehörigas" sida. De polismän, som beordrats att följa mölets förhandlingar, afvisades genast af ledningen och fingo nöja sig med att postera i vestibulen, onekligen en föga lyckad observationspost. Men vederbörande myndigheter anse sig tydligen icke äga befogenhet att kräva någon närmare kännedom om hvad som förhandlas inför stängda dörrar i Folkets hus' B-sall!

Kongressen anser sig emellertid icke behöva vägra den stora allmänheten all kunskap om gnågen af öfverläggningarna. Ett auktoriseradt referat, ur hvilket omsorgsfullt bortrensats sådana saker, som kunna tänkas lämna myndigheterna material för ett ingripande mot kongressen, har utsändts till pressen, och det kan ju alltid gifva en svag föreställning om i hvilken ända förhandlingarna gå.

På lördagsaftnarmiddagen diskuterades frågan om "utomparlamentariska medel mot kriget", med d:r E. Hedén som inledare. Dennes uttalande gick i hufvudsak i samma anda, som det anförande han höll vid förra söndagens kommunmöte. Han betecknade sig själf som försvarsvän, men tillade, att i "denna agitation, som skall igångsättas, bör försvarsfrågan icke få vara skiljande, utan vi måste ena oss om den större uppgiften, att gå till aktion mot et anfällskrig, som är de enda som för Sveriges del kan ifrågakomma nu". Han uttalade vidare, att storstrejken, äfven om den ej ensam är tillräcklig för att hindra ett krig, dock kr ett "mycket betydelsefullt val". Motståndet mot storstrejken torde till stor del bero på erfarenheterna från 1909. Då var strejken dock rent facklig och fördes under en situation, hvilken erbjöd särskildt stora ekonomiska svårigheter för arbetarörelsen. Nu skulle vi dock ej rikta oss emot arbetagifvarne utan mot krigsmakterna, som vore vida mer och framför allt snabbare sårbara. Vi skulle kunna räkna ut huru lång tid som åtgänte för att vinna seger. Tal. ingick därefter på en detaljredogörelse för storstrejkens olika verkningar. Hans slutsats var, att storstrejken ej vore omöjlig.

Tal. polemiserade vidare mot partistyrelsen, hvars tro att en oförberedd revolution vore möjlig, icke svarade mot verkligheten. De åtgärder regeringen skulle vidtaga för att hindra storstrejk vore icke omöjliga att öfvervinna, och tal. utvecklade härefter sina synpunkter i detta afseende. Heter det i referatet.

Under den följande diskussionen berörde en talare järnvägsmännens ställning till en eventuell storstrejk vid krigsfara och betonade att dessa omedelbart skulle ställas under krigslagarna, hvarigenom deras ställning skulle bli synnerligen kritisk. Enstaka talare ansåg, att strejkfrågan under nuvarande situation borde afföras från programmet, hvaremot bl a. hr Ivan Oljelund, Brands nye redaktör, hvilken särskildt inbjudits till kongressen, varmt förordade strejkplanerna. En storstrejk kräfvor först att det förnämligast isolerade järnvägsmannaförbundet deltagar i densamma, yttrade denne tal. Järnvägsmännen, såväl som transportarbetarne öfverhufvud måste absolut med. En storstrejk måste vidare kombineras med mobiliseringsvägran. Hela proletariatet, om det kallas att civilt eller militärt deltaga i krigets värf, måste resa sig mot kriget. Det har talats om svårigheterna, att vid ett krigsutbrott eller en mobilisering, då förbindelsemedel står under censur, kunna ge signal öfver hela landet till strejk och aktion. Tal. ansåg, att allt borde vara väl förberedt och själfva mobiliseringen skulle betraktas som aktionsignal.

Hr Z. Höglund, storstrejksagitationens ledare, synes ha uttalat sig med en viss försiktighet. Han uppehöll sig särskildt vid partistyrelsens motstånd mot kongressplanerna. En kraftig agitation bör igångsättas för att tvinga vederbörande att utlysa en kongress, yttrade tal. Innan andra, mera revolutionära medel diskuteras måste storstrejken med medel ingående behandlas. Om den kommer irätta ögonbliket, just före mobiliseringsstillfallet, kan den ha en oerhörd betydelse och kanske alldeles omöjliggöra en mobilisering. Inträffar den däremot efter det mobiliseringen redan har börjat kan den leda till öppen revolt.

Något beslut fattades ej vid lördagens möte, utan frågan remitterades till redaktionsutskottet för närmare pröfning af de under debatten gjorda yrkandena. I hvilken riktning dessa gått, förmåler icke referatet. — På söndagen behandlade kongressen frågan om "den parlamentariska fredsaktionen" med hr Lindhagen som inledare. Hans anförande synes dock mest

ha gått ut på att belysa de metoder, som de partitrogna socialdemokraterna i riksdagen använda mot den missagliga Höglundska oppositionen. Efter åtskillig diskussion antog kongressen därefter ett uttalande, hvari en bestämd uppmärksamhet riktas till de socialistiska riksdagsmännen att vägra alla militära anslag — "vårt norska broderpartis anslagsvägran till neutralitetsvakten utgör ett efterföljansvärdt exempel". Dessutom uttalade kongressen sitt fulla förtroende för Hög-lundsgruppen i riksdagen på grund af dess "klara och rakryggade motstånd såväl mot de militaristiska krafven redan i fredstid, som än mer mot de nu fortgående mobiliseringsåtgärderna".

Därefter öfvergick kongressen till att behandla andra föreslagna "kampmedel mot kriget". Diskussion härom pågick sent på söndagsaftonen.